

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ**

**ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ»**

**ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ
4ης ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
του Προγράμματος
«Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»
2021-2027»**

22η ΑΠΟΦΑΣΗ

24η Νοεμβρίου 2025

Σύγκληση Επιτροπής Παρακολούθησης - Ημερήσια Διάταξη

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» (εφεξής ΠΑΔΚΣ), η οποία συγκροτήθηκε με τη με αρ. πρωτ. 98892/14.10.2022 (Β' 5378) Υπουργική Απόφαση, όπως τροποποιήθηκε με τις με αρ. πρωτ. 110679/23.11.2023 και 163460/06-11-2024 ΥΑ, συνήλθε σε 4η Συνεδρίαση την 24η Νοεμβρίου 2025, κατόπιν της με αρ. πρωτ. 195368/11.11.2025 πρόσκλησης του Προέδρου της, Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ, κου Βασιλείου Σιαδήμα.

Στην 4η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΔΚΣ παρέστησαν τριάντα εννέα (39) μέλη με δικαίωμα ψήφου (τριάντα οκτώ (38) δια ζώσης και ένα (1) διαδικτυακά) επί συνόλου σαράντα οκτώ (48) μελών και δέκα (10) μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου διά ζώσης επί συνόλου δεκαπέντε (15) μελών.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία και μετά από πρόταση του Προέδρου κου Βασιλείου Σιαδήμα, Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ, εγκρίθηκε από τα μέλη η ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

I. Εισαγωγικό Μέρος

1. Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης
2. Έγκριση Πρακτικών 3ης Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

**Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή**

3. Εισήγηση Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης
4. Εισήγηση Ευρωπαϊκής Επιτροπής

II. Πορεία Υλοποίησης Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό & Κοινωνική Συνοχή»

1. Πορεία Υλοποίησης του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό & Κοινωνική Συνοχή» και Προγραμματισμός των προσκλήσεων
2. Αναθεώρηση του Προγράμματος
3. Ενημέρωση για τα έργα Στρατηγικής Σημασίας
4. Ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης των δράσεων για την Πληροφόρηση και την Επικοινωνία του Προγράμματος
5. Ενημέρωση για θέματα Αξιολόγησης του Προγράμματος
6. Παρεμβάσεις Μελών ΕΠΠΑ

III. Ειδικά Θέματα

7. Παρεμβάσεις Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζόντιων θεμάτων
 - ✓ Ενεργοποίηση Προγραμμάτων 2021-2027
 - ✓ Ενεργοποίηση δράσεων ΕΚΤ+ στα περιφερειακά και τομεακά προγράμματα και ενημέρωση για θέματα ΕΚΤ+
 - ✓ Ενδιάμεση Αναθεώρηση Προγραμμάτων 2021-2027 – Νέες Προτεραιότητες
 - ✓ Παρουσίαση πορείας Αναγκαίων Όρων, Αξιολόγησης και Δεικτών
 - ✓ Λοιπά Οριζόντια Θέματα

IV. Παρεμβάσεις Μελών –Συζήτηση

V. Συμπεράσματα – Αποφάσεις

Η Επιτροπή Παρακολούθησης (ΕΠΠΑ) κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, κατέληξε στα παρακάτω συμπεράσματα:

I.2 Έγκριση πρακτικών 3ης συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης ΠΑΔΚΣ

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενέκρινε τα πρακτικά της 3ης Συνεδρίασης της ΕΠΠΑ 2024.

I.3 Εισαγωγική Ομιλία του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης και εκπροσώπων πολιτικής ηγεσίας

Ο Πρόεδρος της ΕΠΠΑ, Γενικός Γραμματέας Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ, κος Βασίλειος Σιαδήμας τόνισε τη σημασία του Προγράμματος ως εργαλείο πολιτικής που αγγίζει άμεσα τον πυρήνα της κοινωνικής συνοχής της χώρας με συνδυασμό πολλαπλών παρεμβάσεων. Αναφέρθηκε επίσης στη μεγάλη δυναμική της προόδου υλοποίησης του Προγράμματος αλλά και

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή

στην αναγκαιότητα αναθεώρησής του λόγω των νέων προτεραιοτήτων που έχουν τεθεί από την Ε.Ε.

Στη συνέχεια, ακολούθησαν οι εισηγήσεις/χαιρετισμοί:

- Α) της Γενικής Γραμματέως Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας,
- Β) της Γενικής Γραμματέως Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
- Γ) του Γενικού Γραμματέα Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
- Δ) του Γενικού Γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
- Ε) του Προϊσταμένου της Εθνικής Αρχής Συντονισμού.

I.4 Εισαγωγική παρέμβαση εκπροσώπων Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Προϊσταμένη της Μονάδας για την Ελλάδα και την Κύπρο της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης της Ε.Ε., κα Cristina Costinescu χαιρέτησε την καλή πορεία εφαρμογής του Προγράμματος εφιστώντας ωστόσο την προσοχή σε Προτεραιότητες οι οποίες δεν παρουσιάζουν ή παρουσιάζουν ελάχιστη ενεργοποίηση. Επίσης, επεσήμανε την ύπαρξη πολλών προκλήσεων όπως το δημογραφικό ζήτημα, η ανάγκη για ποιοτικότερες θέσεις εργασίας, η αναντιστοιχία της προσφοράς και ζήτησης στον τομέα των Δεξιοτήτων και η μη έγκαιρη ενεργοποίηση των δράσεων για την Υλική Στέρηση, οι οποίες πρέπει να αντιμετωπιστούν μέσω πιο στενής συνεργασίας και πιο στοχευμένων παρεμβάσεων. Τέλος, αναφέρθηκε στη μεγαλύτερη εστίαση στα αποτελέσματα και στην πιο στοχευμένη χρηματοδότηση που θα χαρακτηρίζουν την επόμενη Προγραμματική Περίοδο.

II.1 Ενημέρωση για την Πορεία Υλοποίησης του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»

Τα μέλη της Επιτροπής ενημερώθηκαν αναλυτικά από τη ΕΥΔ για την πορεία υλοποίησής του Προγράμματος με αναφορά στα βασικά οικονομικά μεγέθη: Εξειδίκευση, εκδοθείσες Προσκλήσεις, Εντάξεις Πράξεων, Νομικές Δεσμεύσεις και Δαπάνες ενώ έγινε αναφορά στους Δείκτες ανά Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο (με στοιχεία αναφοράς ΟΠΣ 12.11.2025).

II.1 Ενημέρωση για τον Προγραμματισμό Προσκλήσεων

Τα μέλη της Επιτροπής ενημερώθηκαν για τον τρέχοντα προγραμματισμό Προσκλήσεων αναφορικά με την ισχύουσα 10η Εξειδίκευση του ΠΑΔΚΣ 2021-2027.

Στο σημείο αυτό, ακολούθησαν εν γένει τοποθετήσεις ή/και επιμέρους ενημερώσεις για την πορεία υλοποίησης πράξεων που υλοποιούν από τους εξής φορείς:

- ι. Γενική Γραμματεία Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή

- Ασφάλισης,
- ii. ΔΥΠΑ,
 - iii. Δ.Α. ΟΠΕΚΑ,
 - iv. ΕΔ ΕΣΠΑ του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού,
 - v. ΕΔ ΕΣΠΑ του Υπουργείου Υγείας,
 - vi. ΕΔ ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης,
 - vii. ΕΔ ΕΣΠΑ του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας,
 - viii. Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου,
 - ix. Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Φορέων Κοινωνικής Αλληλέγγυας Οικονομίας,
 - x. Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού Καταπολέμησης της Απάτης (AFCOS) της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας,
 - xi. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠΕΠ),
 - xii. ΕΔ ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και
 - xiii. Μ.Ο.Δ. Α.Ε.

II.2 Ενημέρωση για την Αναθεώρηση του Προγράμματος

Τα μέλη της Επιτροπής ενημερώθηκαν για την εγκεκριμένη 1^η Αναθεώρηση του Προγράμματος με την ενσωμάτωση της νέας Προτεραιότητας STEP αλλά και για τις αλλαγές που περιλαμβάνονται στην πρόταση της 2ης Αναθεώρησης του Προγράμματος.

II.3 Ενημέρωση για τα έργα Στρατηγικής Σημασίας

Τα μέλη της Επιτροπής ενημερώθηκαν για την πορεία υλοποίησης των τεσσάρων (4) ενταγμένων έργων Στρατηγικής Σημασίας του ΠΑΔΚΣ 2021-2027.

II.4 Ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης των δράσεων για την Πληροφόρηση και την Επικοινωνία του Προγράμματος

Ακολούθησε ενημέρωση της Επιτροπής για την πρόοδο υλοποίησης των ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας του ΠΑΔΚΣ κατά το έτος 2025, απολογιστικά, καθώς και ενημέρωση για τις προγραμματιζόμενες ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας του ΠΑΔΚΣ κατά το έτος 2026.

II.5 Ενημέρωση για θέματα Αξιολόγησης του Προγράμματος

Τα μέλη της Επιτροπής ενημερώθηκαν για την επικείμενη, εντός Δεκεμβρίου 2025, πρόταση 2ης αναθεώρησης του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΠΑΔΚΣ 2021-2027 μέσω γραπτής διαδικασίας.

II.6 Παρεμβάσεις Μελών ΕΠΠΑ

Ο εκπρόσωπος της Ε.Ε., κος Paul Molocsa, κατά την παρέμβασή του τόνισε τη σημασία της πλήρους ολοκλήρωσης των δράσεων της Προτεραιότητας 1 ιδίως αυτών που αφορούν σε παιδιά και Αμεα

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή

καθώς και την ανάγκη εξέτασης πιο καινοτόμων τρόπων εκπλήρωσης της Προτεραιότητας 4 με τη συνδρομή της Κοινωνίας των Πολιτών και τη χρήση καλών πρακτικών. Επιπρόσθετα, καλωσόρισε τις δράσεις για την Επιχειρηματικότητα, οι οποίες θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη ποιοτικών θέσεων εργασίας ιδίως για τις Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες. Τέλος, τόνισε την αναγκαιότητα υιοθέτησης μιας ολιστικής προσέγγισης στην ανάπτυξη και εφαρμογή των δράσεων, ήτοι εστίαση στο στρατηγικό όραμα, τον προγραμματισμό αλλά και τα αποτελέσματα.

III. Ειδικά Θέματα

Ακολούθησαν παρεμβάσεις της Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζόντιων θεμάτων, και ειδικότερα αναφορικά με:

- Ενεργοποίηση Προγραμμάτων 2021-2027
- Ενεργοποίηση δράσεων ΕΚΤ+ στα περιφερειακά και τομεακά προγράμματα και ενημέρωση για θέματα ΕΚΤ+
- Ενδιάμεση Αναθεώρηση Προγραμμάτων 2021-2027 – Νέες Προτεραιότητες
- Παρουσίαση πορείας Αναγκάων Όρων, Αξιολόγησης και Δεικτών
- Λοιπά Οριζόντια Θέματα

IV. Παρεμβάσεις Μελών – Συζήτηση

Ακολούθησαν τοποθετήσεις μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης όπου τα μέλη ανέπτυξαν τις απόψεις τους και αναπτύχθηκε σχετικός διάλογος.

V. Συμπεράσματα – Αποφάσεις

Κατά την ολοκλήρωση της 4ης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή», ο Πρόεδρος παρουσίασε τα συμπεράσματα και ζήτησε την εξουσιοδότηση του σώματος προς την ΕΥΔ ΠΑΔΚΣ για την έκδοση των συμπερασμάτων και αποφάσεων. Το σώμα ομόφωνα ενέκρινε την εξουσιοδότηση της ΕΥΔ.

**Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης
του Προγράμματος**

«Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»

2021-2027

Βασίλειος Σιαδήμας

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή